

Aktuellt i slutförvarsfrågan 2024-12-10

Rapport från Slutförvarsorganisationen till Kommunfullmäktige

Perioden 2024-11-05 – 2025-03-11

Senaste nytt om slutförvarsansökningarna

Kärnbränsleförvaret

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt gav den 24 oktober 2024, efter den huvudförhandling som genomfördes i domstolen den 17-26 september, SKB tillstånd enligt *miljöbalken* till anläggningar i ett sammanhängande system för slutförvaring av använt kärnbränsle och kärnavfall. Tillståndet omfattar slutförvaret för använt kärnbränsle i Forsmark och inkapslingsanläggning i Oskarshamns kommun. I samma dom gavs även tillstånd för de tillkommande verksamheter och åtgärder som SKB sökte tillstånd för i juni 2023, bland annat deponering av bergmassor och betongtillverkning.

I tillståndsdomen har mark- och miljödomstolen satt villkor för verksamheten bland annat gällande buller, transporter, hantering av bergmassor och försiktighetsåtgärder kopplade till exempel till grundvattenbortledning från undermarksanläggningen och arbeten i vatten och naturmark. Det finns även villkor kopplade till utsläpp till vatten men i den delen ska SKB utreda vidare innan slutliga villkor kommer att beslutas. Inom två år efter att bergarbetena har påbörjats ska SKB redovisa sin utredning till domstolen.

Tillståndet har överklagats av dels Miljöorganisationernas kärnavfallsgranskning (MKG) och Östhammars Naturskyddsförening och dels av Ditte Rietuma. Föreningarna anser att tillståndet bör förenas med villkor rörande långsiktig strålsäkerhet.

I och med att tillståndsdomen innehåller ett så kallat verkställighetsförordnade kan SKB, trots att domen överklagats, påbörja en del arbeten i området. Några av arbetena som kan sättas igång, förutsatt att det finns ett av länsstyrelsen godkänt kontrollprogram, är skogsavverkning, anläggande av yta för bergupplag, anläggande av bro över kylvattenkanalen, utfyllnad av driftområde och anläggningar för kväverening.

Förutom laga kraftvunnet tillstånd enligt *miljöbalken* krävs även godkännande från Strålsäkerhetsmyndigheten enligt *kärntekniklagen* innan verksamheten får påbörjas fullt ut. Nästa steg i prövningen enligt *kärntekniklagen* är att SKB ansöker om godkännande av preliminär säkerhetsredovisning (PSAR).

SFR – fortsatt drift och utbyggnad

Mark- och miljödomstolen vid Nacka tingsrätt gav den 21 december 2022 SKB tillstånd enligt *miljöbalken* för fortsatt drift och utbyggnad av det befintliga slutförvaret för kortlivat radioaktivt avfall (SFR) i Forsmark. Frågan om villkor för utsläpp till vatten har skjutits upp under en provotid. SKB ska senast två år efter att bergarbeten för SFR har påbörjats lämna in redovisning och förslag på åtgärder och villkor till domstolen som därefter har att fastställa slutliga villkor även för utsläpp till vatten.

I prövningen enligt *kärntekniklagen* återstår flera steg i den så kallade stegvisa prövningen. Innan utbyggnaden av själva slutförvaret får påbörjas krävs ett godkännande från Strålsäkerhetsmyndigheten. SKB lämnade i april 2023 in en ansökan till myndigheten. Den mest omfattande delen av ansökan utgörs av en preliminär säkerhetsanalys (PSAR). Mer information finns på **SKB:s hemsida**.

Övrig aktuell information

Framtidskompassen

Slutförvarsorganisationen deltog den 19-21 november i Framtidskompassen, en aktivitet som kommunen ordnar för att elever i årskurs åtta ska få möjlighet att lära sig mer om kommunen och om olika sätt att vara delaktig i utvecklingen av lokalsamhället.

Under Slutförvarsorganisationens aktivitet fick eleverna, med utgångspunkt i den **informationsfilm om slutförvarsfrågan** som färdigställdes 2023, veta mer om slutförvaren i Forsmark och om kommunens arbete med frågan.

Bakgrundsinformation om SKB:s slutförvarsansökningar

Den 16 mars 2011 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att få bygga och driva ett slutförvar för använt kärnbränsle i Forsmark till Mark- och miljödomstolen i Nacka respektive Strålsäkerhetsmyndigheten.

Den 19 december 2014 lämnade SKB in ansökan enligt miljöbalken och kärntekniklagen om att bygga ut slutförvaret för låg- och medelaktivt driftavfall, SFR.

Ansökningshandlingarna finns på **SKB:s hemsida**. Alla handlingar i ärendena, förutom de som är belagda med sekretess som till exempel det fysiska skyddet runt anläggningen, är offentliga.

Östhammars kommuns slutförvarswebb, podcast och nyhetsbrev

På kommunens slutförvarswebb www.slutforvarforsmark.se hittar du information om de slutförvar som är eller kan bli aktuella i Östhammars kommun. På hemsidan hittar du även **webbsändningar** av Referensgruppens möten och en **dokumentbank** med bland annat kommunens yttrande i prövningarna.

I podcasten **Bergrummet – en podd om slutförvarsfrågorna i Östhammars kommun** kan du höra om vad som är aktuellt i slutförvarsfrågorna. Om du har önskemål på något ämne som du vill att vi tar upp finns det ett formulär för det längst ner på sidan där podden finns.
